

Oponentní posudek na diplomovou práci

AKTUÁLNÍ TRENDY V OTÁZCE DĚTSKÉHO BILINGVISMU,

kteřou předkládá Lucie Scholl

Výchova dítěte v rodině je rozhodně stále aktuální otázkou pro psychologický výzkum i praktické aplikace. Ovšem zahrnuje i témata, která jsou relativně nová, respektive témata, která je třeba v současné době zkoumat především. Mezi takové počítám i diplomový projekt L. Scholl. Předložená diplomová práce je zajímavá svým zaměřením i způsobem zpracování.

Diplomová práce se věcně sevěřeně věnuje vybraným aspektům výchovy dětí předškolního věku v bilingválních česko – německých rodinách. Diplomová práce je tradičně členěná na část teoretickou a empirickou. Ve shodě s cílem práce se teoretická část věnuje dobře zvoleným oblastem problematiky dětského bilingvismu. Pro tuto část práce autorka pěkně zpracovala přiměřeně rozsáhlý soubor odborných pramenů, převážně cizojazyčných a vytvořila vhodný poznatkový základ pro realizování vlastního výzkumu v souladu s cílem diplomového projektu. Autorka v teoretické části své práce konzistentně předkládá poznatky týkající se zejména bilingvismu ve vztahu ke kognitivním schopnostem a řečovému vývoji dětí. Předtím se v 1. kapitole věnuje klasifikaci bilingvismu, předkládá dělení podle různých kritérií, nabízí základní přehled přístupů k bilingvismu. Zejména ve 3. kapitole se ukazuje, jak „dynamický fenomén“ L. Scholl sleduje, ukazuje, jak se mění názory a přístupy odborníků k bilingvismu. Dokládá i to, jak mimořádně otevřený je to prostor k psychologickému výzkumu. V souvislosti s prezentovanými poznatky teoretické části diplomové práce se nabízí několik otázek: V souvislosti bilingvismu s kognitivními schopnostmi a dovednostmi – k čemu se autorka přiklání (str. 24)? Jak lze vymezit optimální podmínky vývoje dětí ve vícejazyčném prostředí (str. 44)?

Empirická část je prezentována jako mapující studie zaměřená na česko – německé rodiny s dětmi předškolního věku, které žijí v Praze a Mnichově a v okolí těchto velkoměst. Autorka adekvátně zvolila kvalitativní výzkumný design a zaměřila se na sledování 20 takových rodin a zkoumala 25 dětí od 3 do 6 let. Výzkumný soubor byl vybrán podle jasných a relevantních kritérií. Výzkumné otázky odpovídají cíli výzkumu. Výzkumné metody tvoří dotazník pro rodiče (resp. i pro učitelky MŠ) a testy pro děti. Metody jsou dobře popsány, stejně jako postup práce s nimi, sběr dat a způsob jejich zpracování.

Výsledky výzkumu jsou prezentovány systematicky, strukturovaně. V souladu s kvalitativním přístupem k výzkumu jde převážně o výsledky popisného charakteru, které však přinášejí celou řadu zajímavých zjištění. V 9. kapitole pak L. Scholl výsledky analyzuje a komentuje. V tom autorka pokračuje i v kapitole věnované diskuzi, kde opět dokládá zralou psychologickou práci, nahlíží na výsledky své práce a konfrontuje je s výsledky různých jiných autorů. Zajímalo by mě ještě, které výsledky autorka považuje za zvláště zajímavé a jaké výzkumy by v této problematice bylo třeba dále realizovat.

Závěr:

Lucie Scholl předložila práci, která splňuje všechny požadavky na diplomové práce kladené. Doporučuji proto, aby se práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze. Dále navrhuji diplomovou práci L. Scholl ohodnotit známkou výborně.

